

2
CD

Missa de Glòria i altres obres corals

Solistes / Cor / Orgue / Violoncel

Pau Casals

CORAL CÀRMINA

Daniel Mestre, director

Mercè Sanchis, orgue

Mar Jordana, soprano

Marc Sala, tenor

David Guitart, baix

Sveta Trushka, violoncel

Missa de Glòria

Salve Montserratina

O vos omnes

Ave Maria de l'Abat Marcet

Nigra Sum

Elegia (Enric Casals)

L'estel

Glòria

El cant dels ocells

Pau Casals

LA MISSA DE GLÒRIA I ALTRES OBRES CORALS DE PAU CASALS

CD I

MISSA DE GLÒRIA (1892)

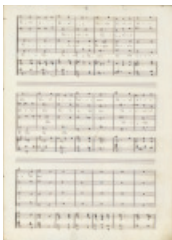
La primera obra de gran entitat de Pau Casals (1876-1973) és la «**Missa de Glòria**» (1892), per a quatre veus (soprano, tenor 1, tenor 2, baix) i harmònim o orgue, escrita quan el músic tenia només quinze anys. Malgrat ser una obra de joventut, ja s'hi entreveuen l'ambició, la grandesa i la impressionant intuïció musical de Casals.



(Pau Casals, als setze anys - Fons Pau Casals)

L'obra recull l'ordinari de la missa catòlica en llatí i utilitza un llenguatge amb reminiscències belcantistes, especialment en les intervencions solístiques, però també una retòrica i una tradició pròpies de les misses corals dels segles XVIII i XIX. Casals, però, hi aporta una empremta genuïna i personal, amb moments de gran melodisme i

intimisme, alternats amb passatges de marcada grandiloquència. Sobta trobar-hi passatges d'un dramatisme intens, com el *Cum sancto spiritu* del «**Glòria**», amb els silencis eixordadors dels *Amens* finals; els inspiradíssims fragments de *Qui propter nos homines o Et incarnatus* del «**Credo**»; o les agosarades harmonies d'alguns dels interludis d'orgue. Tot plegat es pot relacionar amb la situació personal d'un jove adolescent enmig d'una profunda crisi que el dugué a trobar refugi en la religió. Gràcies també a la perspicàcia i l'entesa de la mare, Pilar Defilló, el jove Casals va poder sortir d'aquell pou i, un any després d'haver acabat la missa, ella se l'enduïa a Madrid amb una carta de recomanació d'Albéniz i la intercessió del comte de Morphy.



(Manuscrit de la *Missa de Glòria* - Fons Pau Casals)

No sabem exactament per què porta el nom de «**Missa de Glòria**». Podria ser un encàrrec del seu mestre d'harmonia, Josep Rodoreda, autor del Virolai i amb una important obra religiosa molt influenciada pel wagnerisme. També podria haver estat concebuda emulant l'obra homònima de Giacomo Puccini de 1880, per ser estrenada per Pasqua de 1892 amb l'òrgue que tocava el seu pare, Carles Casals, al Vendrell, encara que no tenim cap constància de la seva estrena.

L'obra original inèdita es conservava al Fons Pau Casals i el 2009 es va editar en el marc de l'edició de l'obra completa de Casals, impulsada per la Fundació Pau Casals juntament amb l'Editorial Boileau. La nova estrena tingué lloc amb gran èxit el desembre de 2023 al Vendrell, la seva vila natal, amb la Coral Càrmina, solistes i l'organista Mercè Sanchís, sota la direcció de Daniel Mestre, en un emotiu concert organitzat pels Amics de l'Orgue del Vendrell amb el suport de la Fundació Pau Casals.



(Portada i pàgina 16 de l'edició de la *Missa de Glòria* de Pau Casals – Editorial de Música Boileau)

Aquesta edició presenta la versió revisada i publicada per l'Editorial Boileau, adaptada a la formació

coral mixta habitual i respectuosa amb l'essència i l'originalitat de l'obra. S'hi ha suprimit únicament un petit fragment reiteratiu inicial del *Cum sancto spiritu* del «**Glòria**» i una repetició innecessària del «**Benedictus**», i s'hi ha incorporat l'introït gregorià del «**Credo**», absent al manuscrit original.

CD II ALTRES OBRES CORALS

L'obra coral posterior de Pau Casals conté autèntiques joies que cal descobrir per comprendre la veneració que el mestre professava per Montserrat. Aquest CD reuneix algunes d'aquestes pàgines, juntament amb altres obres estretament vinculades a la seva figura i al seu entorn artístic.



(Pau Casals amb l'abat Marcet, la comunitat benedictina i l'Escolania de Montserrat, 1933 – Fons Pau Casals)

La relació de Casals amb l'abadia benedictina ve de lluny, a través de les seves visites al monestir i de l'amistat que mantingué amb els abats Marcet, Escarré, Just i amb el pare Ireneu Segarra, director durant quaranta-cinc anys de l'Escolania. Fou precisament en una visita que el pare Ireneu i el pare Gregori Estrada efectuaren al mestre a Prada, l'any

Pau Casals

PAU CASALS MISSA DE GLÒRIA AND OTHER CHORAL WORK

CD I

MISSA DE GLÒRIA (1892)

Pau Casals's (1876-1973) first large-scale work is the **Missa de Glòria** (1892), for four voices (soprano, tenor I, tenor II and bass) and harmonium or organ, composed when the musician was only fifteen years old. Despite being a youthful work, it already reveals Casals's ambition, grandeur and remarkable musical intuition.



(Pau Casals at the age of sixteen – Pau Casals Archive)

The work sets the Ordinary of the Catholic Mass in Latin and employs a musical language with bel canto reminiscences, particularly in the solo passages, while also drawing on the rhetoric and traditions of choral Masses from the eighteenth and nineteenth centuries. Casals nonetheless brings a genuine and personal imprint to the score, with moments of great lyricism and intimacy alternating with passages of

marked grandeur. Particularly striking are sections of intense dramatic power, such as the *Cum sancto spiritu* of the "Gloria", with its overwhelming silences in the final *Amen*s; the inspired passages of *Qui propter nos homines* and *Et incarnatus* in the "Credo"; or the bold harmonies of certain organ interludes. All this may be related to the personal circumstances of a young adolescent undergoing a profound crisis, which led him to seek refuge in religion. Thanks also to the perceptiveness and determination of his mother, Pilar Defilló, the young Casals was able to emerge from that abyss and, one year after completing the Mass, she took him to Madrid with a letter of recommendation from Albéniz and the intercession of Count Morphy.



(Manuscript of the *Missa de Glòria* – Pau Casals Archive)

We do not know with certainty why the work bears the title **Missa de Glòria**. It may have been

commissioned by his harmony teacher, Josep Rodoreda, the composer of the *Virolai* and the author of an important body of sacred music strongly influenced by Wagnerian aesthetics. It may also have been conceived in emulation of the homonymous work by Giacomo Puccini from 1880, with a view to its performance at Easter 1892 on the organ played by his father, Carles Casals, in El Vendrell, although there is no documentary evidence of such a premiere.

The original unpublished work was preserved in the Pau Casals Archive and, in 2009, was published as part of the edition of Casals's complete works, promoted by the Pau Casals Foundation in collaboration with Editorial Boileau. Its modern revival took place with great success in December 2023 in El Vendrell, his birthplace, performed by the Coral Càrmina, soloists and the organist Mercè Sanchís, under the direction of Daniel Mestre, in a moving concert organised by the Amics de l'Òrgue del Vendrell with the support of the Fundació Pau Casals.



(Cover and page 22 of the edition of Pau Casals's *Missa de Glòria* – Editorial de Música Boileau)

The present edition offers the revised version published by Editorial Boileau, adapted for the

customary mixed choral formation and respectful of the essence and originality of the work. Only a short, repetitive opening passage of the *Cum sancto spiritu* in the “*Gloria*” and an unnecessary repetition of the “*Benedictus*” have been removed, and the Gregorian introit of the “*Credo*”, absent from the original manuscript, has been incorporated.

CD II OTHER CHORAL WORKS

Pau Casals's later choral output contains genuine gems that must be discovered in order to understand the veneration the master felt for Montserrat. This CD brings together some of these pages, along with other works closely linked to his figure and his artistic milieu.



(Pau Casals in the cloister of the Abbey of Montserrat, c. 1934–1935 – Pau Casals Archive)

Casals's relationship with the Benedictine abbey dates back many years, through his visits to the monastery and the friendship he maintained with Abbots Marcet, Escarré and Just, as well as with Father Ireneu Segarra, who served as director of the Escolania for forty-five years. It was precisely during a visit made by Father Ireneu and Father Gregori Estrada to Casals in Prades in

Pau Casals

LA MISSA DE GLÒRIA Y OTRAS OBRAS CORALES DE PAU CASALS

CD I

MISSA DE GLÒRIA (1892)

La primera obra de gran envergadura de Pau Casals (1876–1973) es la **Missa de Glòria** (1892), para cuatro voces (soprano, tenor 1, tenor 2 y bajo) y armonio u órgano, escrita cuando el músico contaba tan solo quince años. A pesar de tratarse de una obra de juventud, ya se vislumbra en ella la ambición, la grandeza y la impresionante intuición musical de Casals.



(Pau Casals, a los dieciséis años – Fondo Pau Casals)

La obra recoge el ordinario de la misa católica en latín y utiliza un lenguaje con reminiscencias belcantistas, especialmente en las intervenciones solistas, aunque también una retórica y una tradición propias de las misas corales de los siglos XVIII y XIX. Casals aporta, sin embargo, un carácter genuino y personal, con momentos

de gran melodismo e intimismo, alternados con pasajes de marcada grandilocuencia. Sorprende encontrar fragmentos de intenso dramatismo, como el *Cum sancto spiritu* del «Gloria», con los silencios sobrecogedores de los *Amen* finales; los inspiradísimos pasajes de *Qui propter nos homines o Et incarnatus* del «Credo»; o las audaces armonías de algunos de los interludios de órgano. Todo ello puede relacionarse con la situación personal de un joven adolescente inmerso en una profunda crisis que lo llevó a encontrar refugio en la religión. Gracias también a la perspicacia y firmeza de su madre, Pilar Defilló, el joven Casals pudo salir de aquel abismo y, un año después de haber concluido la misa, ella lo llevó a Madrid con una carta de recomendación de Albéniz y la intercesión del conde de Morphy.



(Manuscrito de la *Missa de Glòria* – Fondo Pau Casals)

No sabemos con exactitud por qué lleva el nombre de **Missa de Glòria**. Podría tratarse de un encargo de su maestro de armonía, Josep Rodoreda, autor del *Virolai* y creador de una importante obra religiosa fuertemente influida por el wagnerismo. También podría haber sido concebida emulando la obra homónima de Giacomo Puccini de 1880, con vistas a su estreno en la Pascua de 1892 con el órgano que tocaba su padre, Carles Casals, en El Vendrell, aunque no existe constancia documental de dicho estreno.

La obra original inédita se conservaba en el Fondo Pau Casals y en 2009 se editó en el marco de la edición de la obra completa de Casals, impulsada por la Fundación Pau Casals junto con Editorial Boileau. El reestreno tuvo lugar con gran éxito en diciembre de 2023 en El Vendrell, su localidad natal, con la Coral Càrmina, solistas y la organista Mercè Sanchís, bajo la dirección de Daniel Mestre, en un emotivo concierto organizado por los Amics de l'Orgue del Vendrell con el apoyo de la Fundació Pau Casals.



[Portada y página 42 de la edición de la *Missa de Glòria* de Pau Casals – Editorial de Música Boileau]

La presente edición ofrece la versión revisada y publicada por Editorial Boileau, adaptada a la

formación coral mixta habitual y respetuosa con la esencia y la originalidad de la obra. Únicamente se ha suprimido un breve fragmento inicial reiterativo del *Cum sancto spiritu* del «**Gloria**» y una repetición innecesaria del «**Benedictus**», y se ha incorporado el introito gregoriano del «**Credo**», ausente en el manuscrito original.

CD II OTRAS OBRAS CORALES

La obra coral posterior de Pau Casals contiene auténticas joyas que deben descubrirse para comprender la veneración que el maestro profesaba por Montserrat. Este CD reúne algunas de estas páginas, junto con otras obras estrechamente vinculadas a su figura y a su entorno artístico.



[Pau Casals con los monjes y los escolanes de la Abadía de Montserrat, 1934-1935 – Fondo Pau Casals]]

La relación de Casals con la abadía benedictina se remonta a sus visitas al monasterio y a la amistad que mantuvo con los abades Marcet, Escarré y Just, así como con el padre Ireneu Segarra, director de la Escolanía durante cuarenta y cinco años. Fue precisamente durante una visita que el padre Ireneu y el padre Gregori Estrada realizaron al maestro

CD 1 [44:25]

MISSA DE GLÒRIA* [1892]

Pau Casals

Solistes / Cor / Orgue

CD 1

1. **Kyrie** (cor, tenor i orgue) 03'44"
2. **Glòria** (cor i orgue) 11'48"
- Glòria (cor i orgue) 03'44"
- Interludi I (orgue) 04'12"
- Domine Deus, Rex coelestis (tenor, baix i orgue) 03'44"
- Qui sedes ad dexteram patris (tenor i orgue) 07'05"
- Quoniam tu solus Sanctus (soprano i orgue) 08'28"
- Cum Sancto Spiritu (cor i orgue) 09'34"
3. **Credo** 20'42"
- Credo (cor, baix i orgue) 01'41"
- Et in unum Dominum (cor i orgue) 03'27"
- Patrem omnipotentem (cor i orgue) 04'37"
- Interludi II (orgue) 05'44"
- Et ex Patre natum (soprano, baix i orgue) 08'33"
- Interludi III (orgue) 08'59"
- Qui propter nos (cor i orgue) 11'01"
- Et incarnatus (cor i orgue) 14'16"
- Et resurrexit (cor i orgue) 16'35"
- Et in Spiritum Sanctum (tenor i orgue) 18'38"
- Confiteor (cor i orgue) 19'13"
- Et vitam venturi saeculi (cor i orgue) 02'04"
4. **Sanctus** (cor i orgue) 02'27"
5. **Benedictus** (soprano i orgue) 03'36"
6. **Agnus Dei** (cor i orgue) 03'36"

Enregistrat el 18, 19 y 24 d'octubre de 2025 al Santuari de Sant Antoni de Pàdua (Barcelona) amb l'orgue Joan Carles Castro [2004]. / Recorded on the 18th, 19th and 24th October 2025 at the Sant Antoni de Padua Sanctuary (Barcelona) with the Joan Carles Castro organ [2004]. / Grabado el 18, 19 y 24 de octubre de 2025 en el Santuario de Sant Antoni de Pàdua (Barcelona) con el órgano Joan Carles Castro [2004].

Reg.: CD025P1008/9
D.L. B.23475-2025

© i © E.M. Boileau 2025
Provença 287
08037 Barcelona (Spain)

BoileauMusic
boileau-music.com

Agraïments:



FUNDACIÓ
Pau Casals



CD 2 [35:03]

ALTRES OBRES CORALS

Pau Casals / Enric Casals

Solistes / Cor / Orgue / Violoncel

CD 2

1. **Salve Montserratina** (1932) (cor i orgue)
Pau Casals 5'32"
2. **O Vos Omnes** (1932) (cor)
Pau Casals 3'41"
3. **Ave Maria de l'abat Marcet*** (1934) (violoncel i cor)
Pau Casals 2'38"
4. **Nigra Sum** (1943) (cor i orgue)
Pau Casals 4'59"
5. **Elegia** (Suite en Re m, 1973) (violoncel)
Enric Casals 5'23"
6. **L'estel** (cor d'El Pessebre 1960) (soprano, cor i orgue) 4'16"
7. **Glòria** (cor d'El Pessebre 1960) (soprano, baix, cor i orgue) ... 4'23"
8. **El cant dels ocells** (violoncel, soprano, cor i orgue)
arr. Pau Casals / Daniel Mestre 3'52"

Durada total / Total time / Duración total: 79:28
*1r enregistrament mundial

Cor / Choir / Coro: Coral Càrmina

Director / Conductor / Director: Daniel Mestre i Dalmau

Orgue / Organ / Órgano: Mercè Sanichs

Soprano / Soprano / Soprano: Mar Jordana

Tenor / Tenor / Tenor: Marc Sala

Baix / Bass / Bajo: David Guaitar

Violoncel / Cello / Violonchelo: Sveta Trushka

Textos / Texts / Textos: Daniel Mestre i Dalmau

Recording / Mixing / Mastering: Enric Giné (Tasso Laboratori de So)

Fotografies / Pictures / Fotografías: Fons Pau Casals (Fundació Pau Casals / Arxiu Nacional de Catalunya)

Productor / Producer / Productor: Editorial de Música Boileau, S.L.

Amb el suport de:



Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura



Institut Català de les
Empreses Culturals

